

Fjármála- og efnahagsráðuneyti
Arnarhvoli við Lindargötu
101 Reykjavík
fjr@fjr.is

Reykjavík, 12. júlí 2019

Efni: Umsögn SAF – Samtaka ferðaþjónustunnar og SVP – Samtaka verslunar og þjónustu um áform um frumvarp til laga um breytingu á tollalögum og fleiri lögum.

Hinn 28. júní sl. birti fjármála- og efnahagsráðuneytið áform um frumvarp til laga um breytingu á tollalögum og fleiri lögum á samráðsgátt stjórnvalda, Ísland.is. SAF – Samtök ferðaþjónustunnar og SVP – Samtök verslunar og þjónustu (hér eftir sameiginlega nefnd *samtökin*) hafa yfirfarið áformin í sameiningu. Í stuttu máli eru samtökin jákvæð í garð áformanna og sammála höfundum áformaskjalsins um að líklegt sé að sameining verkefna embætta tollstjóra og ríkisskattstjóra sé til þess fallin að stuðla að samlegð, einföldun og skilvirkni. Þar að auki telja samtökin slíka sameiningu skynsamlega í ljósi þeirra breytinga sem hafa orðið og eru á verða vegna tæknibreytinga. Samtökin hvetja stjórnvöld til að takast á við innleiðingu rafrænnar stjórnsýslu með metnað og framsýni í forgrunni.

Að þessu sögðu telja samtökin tilefni til að minna á nokkur atriði sem sum hver hafa rekið á fjörur samtakanna að undanförunu og eflaust er tilefni að verði höfð í huga í tengslum við sameiningarvinnuna.

Áhersla á þjónustuhlutverk: Þess má vænta að megináherslur sameinaðrar stjórnsýslustofnunar skattamála verði að nokkru leyti óbreyttar, þ.e. henni verði ætlað að tryggja tekjuöflun í ríkissjóð með skilvirkni að leiðarljósi ásamt því að vinna að öruggri för manna og vara inn og út af íslensku yfirráðasvæði. Slík verkefni eru enda meðal kjarnaverkefna stjórnvalda í blönduðu hagkerfi. Markmiðinu um skilvirka stjórnsýslu fylgja svo ýmsar kröfur sem einkum snúa að einfaldleika og gagnsæi en einnig að möguleikum manna og fyrirtækja til að fá ákvarðanir endurskoðaðar. Hins vegar telja samtökin æskilegt að hnykkt verði á því viðhorfi í starfsemi sameinaðrar stofnunar að henni sé ætlað þjónustuhlutverk gagnvart borgurunum. Markmiðið um skilvirkni ætti því ekki einungis að horfa inn á við í starfseminni heldur einnig út á við enda skilar skilvirk stjórnsýsla sem grundvallast á góðu þjónustustigi samfélaginu ábata. Mætti í þessum efnum t.d. líta til sjónarmiða sem legið hafa til grundvallar alþjóðlegum samningum sem íslensk stjórnvöld hafa gerst aðilar að á sviði viðskiptalíprunar (e. trade facilitation). Þjóðhagslegt mikilvægi snurðlausrar þátttöku innlendra fyrirtækja í alþjóðaviðskiptum verður seint áréttað nóg samlega.

Tollakerfið er komið til ára sinna. Samkvæmt upplýsingum samtakanna hefur hins vegar verið unnið að úrbótum á því undanfarin ár. Endurbættur munu skapa ýmis tækifæri og því er afar mikilvægt að þær takist vel og verði sem fyrst innleiddar að fullu.

Álagningarkerfi virðisaukaskatts: Nokkuð er um að aðildarfyrirtæki samtakanna veki athygli á að álagningarkerfið VSK-2000 uppfylli lítt nútímakröfur. Í ljósi mikilvægis virðisaukaskatts sem tekjustofns ríkisins og þróunar í viðskipta- og verslunarháttum á alþjóðavísu telja samtökin orðið afar brýnt að endurnýja kerfið.

Samstarfsvettvangur eftirlitsstjórnvalda: Á vegum samtakanna hefur komið til umræðu hvort nóg hafi verið gert til þess að tryggja að ýmis eftirlitsstjórnvöld geti unnið saman, deilt sýn sinni á eftirlit, eftirlitsviðfangsefni og eftirlitsaðferðir og unnið sameiginlega að áhættustjórnun með hliðsjón af hagsmunum samfélagsins, skattgreiðenda og fyrirtækja. Í mörgum tilvikum er ljóst að eftirlitssvið skarast beint og óbeint og með skilvirkni að leiðarljósi ættu stjórnvöld að stuðla að því að eftirlitsaðilar hafi raunhæfa möguleika á að undirbúa og forgangsráða verkefnum á grundvelli heildarsýnar. Sem dæmi um vel heppnuð samstarfsverkefni mætti benda á samstarf í tengslum við hvatningarátakið *Allir vinna* og samstarf tollstjóra, vinnumálastofnunar og lögreglu við skipulagningu eftirlits með ferðamönnum og ferðapjónustu sem samtökin hafa haft spurnir af. Má í þessu samhengi benda á að í skýrslu starfshóps fjármála- og efnahagsráðherra um milliverðlagningu og faktúrufölsun frá júní 2017 er að finna tillögu um eflingu samstarfs milli stofnana skatta- og tollamála. Þá inniheldur skýrsla SAF *Tillögur til skilvirkara eftirlits með erlendri og ólöglegri starfsemi í ferðapjónustu*, frá 5. mars 2019, ýmsar tillögur um samráð og formbundið samstarf eftirlitsaðila. Téðaða skýrslu má finna á vefslóðinni: <https://www.saf.is/tillogur-saf-ad-skilvirkara-efirliti-med-erlendri-og-ologlegri-starfsemi/>.

Eins og áður segir telja samtökin að tækifæri felast í sameiningu verkefna embætta tollstjóra og ríkisskattstjóra. Mikilvægt er að vandað verði til verka og verkefnum tengdum sameiningunni verði forgangsráðað m.t.t. hagsmuna fyrirtækja, efnahagslífs og samfélagslegra hagsmuna.

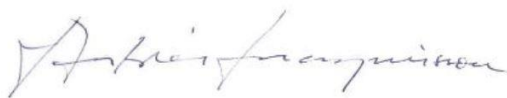
Virðingarfyllt,

f.h. SAF – Samtaka ferðapjónustunnar

f.h. SVP – Samtaka verslunar og þjónustu

Jóhannes Þór Skúlason

Andrés Magnússon